

סימן י"ד

אין הולכין בממון אחר הרוב (צב ע"א)

א. המשנה והעמדתה כשיטת שמואל

איתא במשנה בריש פרק שישי:

המוכר פירות לחברו וזרען ולא צמחו, ואפילו זרע פשתן – אינו חייב באחריותן;
ר"ש בן גמליאל אומר: זרעוני גינה שאינן נאכלין – חייב באחריותן.

בדברי המשנה מבוארות שלוש דרגות:

א. כאשר אדם מכר לחברו חיטים, והקונה זרען ולא צמחו, המוכר אינו חייב להחזיר לו את כספו. משום שיכול לומר לקונה, שמכר לו את החיטים לאכילה ולא לזריעה.

ב. לא זו בלבד, אלא אפילו אם מכר לו זרע פשתן, שרוב העולם רגילים לזרעו – המוכר יכול לטעון שסבר שהקונה הוא מהמיעוט, ורוצה את הפשתן לאכילה.

ג. כאשר מכר לו זרעוני גינה שאינם נאכלים, אומר ר"ש בן גמליאל שהמוכר חייב באחריותם, משום שאף אחד אינו נוהג לאכלם ומשמישם לזריעה בלבד.

רשב"ם (ד"ה "ולא צמחו") מקדים את דברי הגמרא לקמן, שמשנתנו היא כדעת שמואל¹, שאין הולכים בממון אחר הרוב. ולכן, אע"פ שרוב העולם זורעים את זרע הפשתן, יכול המוכר לומר "לאכילה מכרתים לך", ואינו חייב באחריותן.

נמצא לדעת שמואל, אומרים "המוציא מחברו עליו הראיה" גם כאשר יש רוב נגד המוחזקות בממון.

ב. מקור דין 'המע"ה' וחידושו של הפנ"י

הגמרא (ב"ק מו ע"ב) דנה, מהו המקור לדין המע"ה:

א"ר שמואל בר נחמני: מניין להמוציא מחברו עליו הראיה? שנאמר (שמות כד,

¹ מחלוקת רב ושמואל מובאת בגמ' לקמן: "איתמר: המוכר שור לחבירו ונמצא נגחן - רב אמר: הרי זה מקח טעות, ושמואל אמר: יכול לומר לו לשחיטה מכרתיו לך". ומקור המחלוקת בב"ק מו ע"א-ע"ב (ריש פרק חמישי).

יד): "מי בעל דברים יגש אליהם" – יגיש ראייה אליהם. מתקיף לה רב אשי: הא למה לי קרא? סברא הוא, דכאיב ליה כאיבא אזיל לבי אסיא (משל הוא: מי שיש לו כאב, ילך אצל רופא).

בפשטות, מסקנת הגמ' היא, שדין המע"ה נלמד מסברא. ואילו הפסוק "מי בעל דברים יגש אליהם" נצרך (בהמשך דברי הגמרא) ללימוד אחר – ש"נזקקין לתובע תחילה"².

אך כתב הפני יהושע (גיטין מח ע"ב ד"ה "רש"י בד"ה המוציא מחבירו")³ שאמנם הדין הפשוט של המע"ה נלמד מסברא, אך דין המע"ה במקום שיש רוב⁴ – נלמד מהפסוק "מי בעל דברים יגש אליהם".

ג. הוכחת הפנ"י לדבריו

הפנ"י הוכיח את שיטתו מדברי רש"י:

איתא בב"ק (ו ע"ב) וכן בגיטין (מח ע"ב):

תניא: מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם – מיטב שדהו של ניזק ומיטב כרמו של ניזק, דברי רבי ישמעאל; רע"א: לא בא הכתוב אלא לגבות לניזקין מן העידית, וק"ו להקדש. ולר' ישמעאל, אכל שמנה משלם שמנה, אכל כחושה משלם שמנה? אמר רב אידי בר אבין: הכא במאי עסקינן – כגון שאכלה ערוגה בין הערוגות, ולא ידעינן אי כחושה אכל אי שמנה אכל, דמשלם ליה ממיטב. אמר רבא: אילו ידעינן דכחושה אכל משלם כחושה, השתא דלא ידעינן משלם שמנה? המוציא מחברו עליו הראיה! אלא אמר רב אחא בר יעקב: הכא במאי עסקינן – כגון שהיתה עידית דניזק כזיבורית דמזיק...

רש"י (בגיטין שם, ד"ה "המוציא מחברו"), מבאר את המקור לדין המע"ה, וז"ל: "עליו להביא עדים לברר את הספק. ודאורייתא היא בבבא קמא: 'מי בעל דברים יגש אליהם' – יגיש ראייה אליהם".

² רש"י (ד"ה "שאיין"): "כגון ראובן תובע משמעון מנה שהלוהו, ושמעון משיבו תפסת משלי, חזר לי מה שתפסת", או "משכון היה בידך ונפחת מדמיו שנשתמשת בו בתחילה" – נזקקין לטענת ראובן ומוציאים לו המנה משמעון, ואחר כך נזקקין לו לטענת שמעון לדון על דבר התפיסה והמשכון. יש להעיר, שגם דין "נזקקין לתובע תחילה", מקורו בדין המע"ה, שהרי הטעם שמוציאין את המנה משמעון, הוא כדי שלא יהיה מוחזק, כי אם יהיה מוחזק – שוב לא נוכל להוציא מידו לאחר בירור הדין, משום שהמע"ה.

³ ובקצרה בחידושו ל"ב"ק מו ע"ב, ד"ה "בגמרא אמר ר' שמואל".

⁴ שהרי הלכה כשמואל שאין הולכים בממון אחר הרוב.

ותמוה, מדוע כתב רש"י שדין המע"ה נלמד מהתורה, מהפסוק, הרי מסקנת הגמ' בב"ק שלומדים מסברא?

אלא, אומר הפנ"י, מוכח מכאן שדין המע"ה שנלמד מן הפסוק לא נדחה לגמרי. הפסוק מלמד, לדעת שמואל, שפוסקים המע"ה גם כאשר יש רוב נגד המוחזקות. וכיוון שבסוגיא דב"ק מדובר כאשר יש רוב נגד המוחזק, נקט רש"י שהלימוד לדין המע"ה הוא מהפסוק "מי בעל דברים יגש אליהם".

ד. ביאור ההוכחה ע"פ דברי הנצי"ב

לכאורה קשה על הוכחת הפנ"י, איזה "רוב" יש נגד המוחזק בסוגיית "מיטב" בב"ק? הרי יש שם ספק שקול האם הבהמה אכלה שמנה או כחושה, ובמקרה זה אומרים דהמע"ה אף לדעת רב שאין הולכים בממון אחר הרוב, ודין המע"ה במקרה זה נלמד מסברא ולא מפסוק. וא"כ הדרא קושיא לדוכתה: מדוע רש"י הביא כמקור לדין המע"ה את הפסוק ולא כתב שדין זה נלמד מסברא?

הנצי"ב, בספרו מרומי שדה (ח"ד, ב"ק ו ע"ב ד"ה "ור"י אכל שמנה" השני) מקשה על דברי הגמ' בב"ק שהובאה לעיל: מדוע שואלת הגמרא על שיטת רבי ישמעאל "אכל שמנה... אכל כחושה"? הרי מדובר כאן גם על נזקי "רגל" ולא רק על נזקי "שן"?

מתרץ הנצי"ב: דווקא בנזקי "שן" מסתבר לומר, שכאשר הבהמה אכלה היא השתוקקה יותר לאכול מהקרקע השמנה והטובה. ולכן, אמנם יש ספק – אך יש סבירות גבוהה שהבהמה אכלה את הערוגה השמנה שבין הערוגות. אך בנזקי "רגל", אין כל סיבה לומר שהבהמה העדיפה להזיק ברגלה את התבואה שבקרקע השמנה, וע"כ אין סיבה שנחייב שמנה מספק, וכדברי רבא: "המוציא מחברו עליו הראיה".

וא"כ מבוארים היטב דברי הפנ"י, שאכן הגמ' בב"ק אינה דנה במקרה של ספק נגד מוחזק, אלא מחדשת שאף כאשר יש רוב שמוכיח כפי הצד של הניזק, שהרי ע"פ רוב הבהמה אוכלת קרקע שמנה – אין הולכים בממון אחר הרוב, והמוציא מחברו עליו הראיה. ולפ"ז הסוגיא שם היא כדעת שמואל, שכמותו נפסקה ההלכה⁵. ולכן כתב רש"י שדין המע"ה הוא דאורייתא ונלמד מהפסוק⁶.

ה. ביאור אחר בדברי רש"י בגיטין

ניתן לבאר את דברי רש"י בגיטין באופן אחר.

⁵ ע"י רמב"ם פט"ז מהל' מכירה ה"ה, ושו"ע חו"מ סי' רלב סעכ"ג.

⁶ ע"י בכל המהלך הנ"ל (בסגנון שונה מעט), לעיל בשיעורים למסכת ב"ק סימן ה' (בעניין תשלום מיטב), בסוף הסימן.

אפשר, שרש"י נמנע מלפרש כאן שדין המוציא מחברו עליו הראייה הוא מסברא בעלמא, כי אילו היה הדבר כן, לא הייתה מובנת קושיית הגמרא. הגמ' בהו"א רצתה לומר שדין "מיטב" מלמד שכאשר יש ספק איזו ערוגה אכלה הבהמה, גובים מ"מיטב" דניזק, ועל כך הקשתה הגמ' שהמוציא מחברו עליו הראייה. והוקשה לרש"י: אם דין המע"ה הוא מסברא בעלמא, לכאורה אין זו קושיא כלל, שהרי לא שייך להקשות מהפסוק "מיטב שדהו" על סברא. וא"כ היה לה לגמרא לתרץ שבא הכתוב "מיטב שדהו" ולימד שלא אזלינן בתר הסברא! משום כך הוצרך רש"י להביא את הפסוק "מי בעל דברים", שמשמעותו, שיש מקור מהתורה לדין "המוציא מחברו..." ממילא יש כאן סתירה בפסוקי התורה, ומובנת קושיית הגמרא.

וממילא אין הכרח לבאר כדברי הפנ"י, שרש"י כתב שדין המע"ה נלמד מפסוק משום שמדובר כאן כאשר יש רוב נגד המוחזק.

אך עכ"פ, אם לא נבאר כפני יהושע ונלמד כפשט הסוגיא בב"ק, שדין "המוציא מחברו עליו הראייה" נלמד במסקנה מסברא בלבד, נצטרך לברר מניין לשמואל שדין זה נאמר גם ברוב.

בחידושי רע"א רצה לומר, ששמואל למד שרוב אינו מועיל ממה שאמרה התורה שבממון צריך שני עדים, ומוכח מזה שאין ראייה המועילה בממונות מלבד עדים.

אך זה קשה, שהרי גם בדבר שבערווה בעינן שני עדים ובכל זאת מועיל שם רוב. וצ"ע.

ו. גדר דין 'המוציא מחברו עליו הראייה'⁷

בדין המע"ה צריך ביאור: האם מוחזקות של אדם מהווה בירוד והוכחה לשייכות החפץ אליו, או שמא דין זה הוא כלי שנתנה התורה לפתרון ספקות⁸, אך אין בזה הוכחה לבעלות.

⁷ מכאן ואילך עד סוף השיעור, כבר הובא לעיל סימן ד' (בעניין חזקת קרקעות ומטלטלין). ונמסר ע"י הרב אף בשיעור הנוכחי. הבאנו את הדברים בשני השיעורים כדי לא לקטוע את רצף השיעור.

⁸ במקומות רבים אנו מוצאים שהתורה נותנת כלים לפתרון ספקות, אע"פ שאין הכרח לומר שאכן פתרון זה הוא האמת. והסיבה לכך היא, שלא ייתכן לחיות חיים תקינים עם ספקות על כל צעד ושעל. לכן התורה נתנה כלים להתמודד ולפשוט את הספקות. לפעמים הפתרון אינו הגיוני כלל, כגון במקרה שיש ספק אם חפץ מסוים נגע בטומאה או לא, הדין הוא שאם החפץ הוחזק כטמא (כגון שאתמול היה טמא בודאי), אומרים שנגע בטומאה, ואם הוחזק כטהור - אזי מחזיקים שלא נגע. אין כל היגיון בפתרון זה, אך הוא כלי שהתורה נותנת כדי לפתור את הספק. אמנם בנידון דידן, יש היגיון רב בפתרון "המוציא מחברו עליו הראייה", והוא מובן בהחלט, וכפי שהגמ' עצמה (ב"ק מו ע"ב ויובא לקמן) לומדת מסברא: "דכאיב ליה כאיבא אזיל לבי אסיא".

נראה להוכיח מכמה סוגיות, שכלל זה אינו מהווה הוכחה למציאות, אלא רק פתרון הספק בדרך הגיונית:

א. הגמ' בב"מ (ו ע"ב) דנה לגבי אדם שנולד ברשותו ספק בכור⁹, ומסיקה שהכהן אינו יכול להוציא מרשות ישראל בדין, שהרי 'המוציא מחבירו עליו הראייה'. והרי כאן פשוט לכו"ע שאין במוחזקותו של ישראל כל הוכחה לעניין הספק האם הבהמה הינה בכור או לא.

ב. עוד איתא בגמ' שם, שאותו ספק בכור אסור בגיזה ועבודה. דהיינו: אע"פ שהבהמה נשאת בידי המחזיק הישראל, עכ"פ לעניין איסורים חוששים שמא הוא בכור. ואם המוחזקות מהווה בירור מציאות, מדוע לעניין איסור מחמירים כאילו הוא בכור? אלא מוכח שאין הוא בירור וודאי, אלא מעין הנהגה בדיני ממונות, שנועדה כדי לפשוט את הספק.

ג. כך הדין גם לעניין לגבי ספק בכור אדם¹⁰: אישה שהפילה ואח"כ הולידה ילד בריא, וספק האם הולד שהפילה פוטר את הבא אחריו מפדיון הבן – ק"ל שהמוציא מחבירו עליו הראייה. וגם כאן לא שייך שהמוחזקות מבררת את המציאות.

ד. בגמ' בב"ק שהובאה לעיל (מו ע"ב) לומדים את דין המע"ה מסברא: "דכאיב ליה כאיבא אזיל בי אסיא". אם נאמר שדין המע"ה הוא הוכחה, כלומר, העניין המשמעותי והמחודש בדין זה הוא השייכות למוחזק, הרי במשל "דכאיב ליה כאיבא" אנו מוצאים את עניין הראייה הנגדית שצריך להביא המערער, ונמצא שהמשל אינו תואם לנמשל? לכן מוכח שדין המע"ה אינו מהווה הוכחה אלא רק דרך שהתורה נתנה כדי לפתור ספקות.

ישנן סוגיות רבות נוספות אשר ניתן להוכיח מהם את היסוד הנ"ל, שדין המע"ה אינו הוכחה למוחזקות.

ז. חזקת מטלטלין

רוב המטלטלין, חזקתן לאלתר, כפי שמצאנו בגמ' (ב"ב לה ע"א ועוד) שכל המחזיק בחפץ, ובאו הבעלים הקודמים ומערערים שהחפץ שלו – נאמן האדם התופס את החפץ לאלתר, דחזקה "כל מה שתחת יד אדם – שלו"¹¹, והמוציא מחברו עליו

⁹ כגון שהישראל קנה בהמה מגוי וילדה, וספק אם פָּקְרָה כבר ברשות הגוי.

¹⁰ מסכת טהרות פרק ד משנה יב, והובא בב"מ שם.

¹¹ ע"י רמב"ם פ"ח מהלכות טוען ונטען ה"א, וראה רמב"ן בחידושי על מסכת כתובות דף יט ע"א, ד"ה "ליהמניה במיגור".

הראיה. והטעם לחזקה זו, משום שאין אנו חוששים שהתופס גנב את החפץ, ד"אחזוקי אינשי בגנבי לא מחזקינן" (שבועות מו ע"ב). כמו כן, אין חשש שמא התופס מצא אבידה והחזיק בה, מכיוון ש"לנפילה לא חיישינן" (ב"ב קעב ע"ב). נמצא, שהאפשרות היחידה היא שהתופס אכן קנה את החפץ, והוא שייך לו¹².

יש **חפצים** שבהם חזקה זו אינה מועילה, כגון: גודרות¹³ ודברים העשויים להשאל ולהשכיר¹⁴. וכן יש **אנשים** שתפיסתם במטלטלין אינה מועילה, כגון: אומנים ואפוטרופין¹⁵.

ח. קושי בדברי תוס'

איתא בגמ' לעיל (לג ע"ב):

...האי מאן דנקיט מגלא ותובליא, ואמר: איזיל איגדריה לדיקלא דפלניא דזבניה
ניהלי – מהימן? לא חציף איניש דגזר דיקלא דלאו דיליה...

וכתבו שם **התוס'** (ד"ה "ואי טעיין") וז"ל:

וא"ת: מאי איריא משום ד'לא חציף', תיפוק ליה משום דתפיס – מידי דהוה
אמטלטלין שאין עשויין להשאל ולהשכיר, דאי אמר לקוחין הן בידי – נאמן?
וי"ל: דאיצטריך טעמא דלא חציף אם לקטן והניח ברשות, שאינן שלו – דלא
תפיס בהן.

דהיינו: מאחר שכאשר הפירות אינם נמצאים בידי האדם אי אפשר להשתמש בחזקה
"כל מה שתחת יד אדם שלו", הגמרא משתמשת בטעם אחר – 'לא חציף'.

וקשה על דברי התוס': לכאורה, ברגע שהקוטף החזיק בפירות בפעם הראשונה הוא
נעשה מוחזק בהם, ומדוע יש ריעותא בכך שברגע זה הם אינם ברשותו? וא"כ, הדרא
קושיית התוס' לדוכתה, מדוע הגמ' נזקקת לסברא "לא חציף איניש" כדי להחזיק את
הפירות בידו, תיפוק ליה משום שהחזיק בהם?

במילים אחרות, השאלה היא: וכי דין "חזקה מה שתחת יד אדם – שלו" קיים רק
כאשר החפץ תפוס באופן תמידי בידיו של האדם? ואם כן, מה הטעם לכך?

¹² ע"י לעיל בשיעורי הגרז"ן סימן ד', בביאור החילוק בין חזקת קרקעות לבין חזקת מטלטלין.

¹³ ע"י לעיל דף לה ע"ב: "הגודרות אין להן חזקה. אמר רבא: אין להן חזקה לאלתר, אבל יש להן חזקה
לאחר ג' שנים"

¹⁴ ע"י לעיל דף נב ע"ב: "דברים העשויין להשאל ולהשכיר, ואמר לקוחין הן בידי - אינו נאמן"

¹⁵ ע"י לעיל דף מב ע"א: "האומנין והשותפין והאריסין והאפוטרופין - אין להם חזקה."

ט. הטעם במטלטלין דחזקתן אינה לאלתר

לקמן נביא את ביאורו של הגרנ"ט בדברי התוס', אך נקדים לכך שאלה נוספת: מה הטעם שיש מטלטלין יוצאי דופן, כמו גודרות ואומנין, שבהם אין החזקה מועילה לאלתר?

נראה לומר, שמוחזקות מועילה רק במקום שיש ספק מוחלט. בדוגמאות שהבאנו לעיל (ספק בכור אדם וספק בכור בהמה) יש ספק מוחלט, ולכן אזלינן בהם בתר המוחזק. כאשר אדם מחזיק בחפץ שבעבר היה שייך לחברו¹⁶, מתעורר כאן ספק האם החפץ שייך למחזיק משום ש"חזקה מה שתחת יד אדם שלו". יש להבדיל בין "חזקה מה שתחת יד אדם שלו" שמועילה לעורר את הספק, לבין המוחזקות שהיא מכריעה את הדין כאשר נוצר הספק: חזקה מה שתחת יד אדם שלו היא חזקה שבאופן עקרוני היא חזקה המבררת, שהרי הסיבה לחזקה זו היא ש"אחזוקי אינשי בגנבי לא מחזקינן" ו"לנפילה לא חיישינן" (כמו שנתבאר לעיל בסעיף ז), ולכן חזקה זו שייכת רק בדברים שאינם עשויים להשאיל ולהשכיר. אבל בחפצים מעין אלו, יש אמנם מוחזקות בפועל, אולם אין את החזקה המבררת דלעיל. החזקה יוצרת ספק והמוחזקות מנהיגה את המצב כפי שהוא.

החזקה מצד עצמה אינה יכולה לברר את המצב לחלוטין¹⁷, ולכל היותר יש בה כדי לעורר ספק. לאחר שמתעורר ספק, אנו מנהיגים ע"פ המוחזקות והמע"ה.

אך במקרים שבהם אין אומרים "חזקה כל מה שתחת יד אדם שלו", כמו בגודרות, אומנין ודברים העשויים להשאיל ולהשכיר, בהם יש אפשרות סבירה אחרת כיצד הגיע החפץ לידם (כגון: אומן – שמא החפץ נמצא אצלו לצורך אומנות. דברים העשויים להשאיל ולהשכיר – ייתכן שהחפץ שאל או מושכר בידיו, ואינו שלו), וא"כ אין במוחזקות הוכחה ברורה שהחפץ שייך לאדם התפוס בו.

החזקת האדם בחפץ אינה יכולה לעורר ספק כלל, מכיוון שבאופנים אלו החזקת האדם בחפץ מתפרשת כמוחזקות זמנית ולא כהו"א לבעלות. לכן לא הולכים בהם אחרי מוחזקות¹⁸.

¹⁶ כגון שיש לו עדים שהיה שייך לו בעבר.

¹⁷ כי היא אינה כלי בירור, כפי שהתבאר לעיל, בדיון לגבי דין המע"ה.

¹⁸ ניתן לדמות זאת ללווה שטוען שהמלווה מחל לו על חובו, שבכה"ג לא נוצר ספק כלל לגבי החיוב שלו אע"פ שהוא מוחזק בכסף, שאין טענה זו שכיחה ולכן לא חוששים לה והוא מתחייב לשלם את חובו. בזה לא אמרינן המע"ה.

י. ביאור הגרנ"ט בדברי התוס'

ע"פ הנ"ל נוכל להבין את ביאור הגרנ"ט בדברי התוס'.

תוס' ביארו בדברי הגמרא: "דאיצטריך טעמא דלא חציף אם לקטן והניח ברשות, שאינן שלו – דלא תפיס בהן". כלומר, שיש צורך בסברת "לא חציף" מאחר שהפירות לא נמצאים ברשות האדם כדי שנוכל לומר חזקה מה שתחת יד אדם שלו. והקשנו: לכאורה, הקוטף נעשה מוחזק בפירות כאשר החזיק בהם בפעם הראשונה, ומדוע יש ריעותא בכך שכרגע הפירות אינם ברשותו?

מבאר ר' נפתלי טרופ (ב"ב סי' קסו): תוס' תירצו שכאן מדובר שהפירות נמצאים ברשות אחר, משום שכאשר הפירות אינם ברשותו של הקוטף – אף שהתעורר ספק – מכל מקום מספק נותנים למרא קמא, וממילא לא שייך ללכת אחר המוחזקות.

לעומת זאת, הראייה של "לא חציף איניש דגזר דיקלא דלאו דיליה", חזקה יותר מהמוחזקות, והיא מכריעה את הדין אף במקום שאינו מוחזק. הכלל "לא חציף" מהווה ראייה שאכן הפירות הם של הקוטף. ולכן הגמרא נצרכה לסברת "לא חציף", שיש בה הוכחה ברורה לבעלותו של הקוטף.

נמצא, שיש שתי רמות שונות במוחזקות במטלטלין:

א. כאשר האדם תפוס בחפץ, כלומר מחזיק אותו תחת ידו. כאן מספיקה גם הוכחה שאינה מוחלטת. וזוהי "חזקה מה שתחת יד אדם – שלו", שאין אנו מחזיקים את התפוס בגניבה, וכן לא חוששים לנפילה. ולמרות שבהחלט ייתכן מקרה רחוק של גניבה ונפילה, מ"מ כיוון שהחפץ תפוס בידי האדם – אין מוציאים מידו כל עוד אין ראייה נגדית שיש בה כדי לערער את מוחזקותו. אך כאשר החפץ אינו תפוס בידו, אין בכוחן של הסברות שלא חוששים לגניבה ולנפילה בכדי להחזיק את החפץ בידו.

ב. כאשר האדם מוחזק, דהיינו שיש ראייה מכריעה וברורה שהחפץ שלו, כמו סברת "לא חציף איניש דגזר דיקלא דלאו דיליה" – שהדבר ברור בוודאות גמורה שאדם אינו חצוף לקטוף פירות מדקל שאינו שייך לו. במקרה זה ההוכחה חזקה וברורה במאת האחוזים, ולכן הדין הוא שהחפץ שלו אע"פ שהחפץ אינו בידו של האדם, כדברי תוס' "אם לקטן והניח", שאע"פ שאינן שלו – דלא תפיס בהם" – מכל מקום הרי הוא זוכה בהם, מחמת הסברא החזקה "דלא חציף" שאין לערער אחריה.